

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه زنجان

دانشکده علوم - گروه شیمی

پایان نامه کارشناسی ارشد

گرایش شیمی معدنی

سنتر و فعالیت کاتالیستی پلیمر کوئور دیناسیونی و آنادیم (V)

استاد راهنما:

دکتر حسن حسینی منفرد

نگارش:

افسانه فرخی

خرداد ۱۳۹۰

به نام خداوند جان و خرد

کزین برتر اندیشه بر نگذرد

سپاس خدایی را که سخنوران در ستودن او بمانند و شمارگران، شمردن
نهمت‌های او ندانند، و گوشندگان حق او را گزاردن نتوانند. خدایی که پای
اندیشه تیز گاه در اه شناسایی او لنگ است، و سر فکرت ُرف، و به دریای
محرفتیش بر سندگ.

اگر کوه به عظمتش، آسمان به وسعتش و دریا به صلابتیش می‌نازد، من هم به
شما استاد عزیزه، آقای دکتر حسن حسینی منفرد افتخار می‌کنم و همیشه از
خداآوند بهترین‌ها را برایتان آزو می‌کنم و از زحمات بی دریختان سپاس گذاش.

این اثر هر چند کوچک را به ستاره‌های زندگیم تقدیم می‌کنم. به خدایی خدا
دوستان دارم و می‌پرستمان. تقدیم به چدر و هادر عزیزم که از صمیم
قلب دوستشان دارم.

چکیده

در این تحقیق چهار لیگاند و چهار کمپلکس اکسو وانادیم(V) [1]، $[VO_2(L^1)]$ [2]، $[V^VO(OCH_3)(OHCH_3(L^3)Ag(NO_3)]_\infty$ [3]، $[VO_2(L^4)].H_2O$ [4] و $[V(L^3)(acac).H_2O]$ [5] $O(L^4)_2$ [6] تهیه شدند. این لیگاندها عبارتند از: H_3L^1 = ۴-آمینو-۲-کلرو-بنزوئیک اسید N -هیدروکسی-بنزوئیل)-هیدرازید، H_2L^2 = ۱،۴-فنیلن بیس(متان-۱-ایل-۱-(ایلیدن)) دی ایزو نیکوتینو هیدرازید، H_2L^3 = ایزونیکوتینیک اسید(۲-هیدروکسی-بنزیلیدن)-هیدرازید و H_2L^4 = ایزو نیکوتینیک اسید(۱-متیل-۳-اکسو بوتیلیدن)-هیدرازید. لیگاندهای باز شیف سه دندانه از واکنش بنز هیدرازید (۴-پیریدین کربوکسیلیک اسید هیدرازید) با سالیسیل آلدهید تهیه شدند. این لیگاندها عبارتند از: H_2L^5 = ایزونیکوتینیک اسید(۲-هیدروکسی-بنزیلیدن)-هیدرازید و H_2L^6 = ایزو نیکوتینیک اسید(۱-متیل-۳-اکسو بوتیلیدن)-هیدرازید. کمپلکس‌های سنتر شده با روش‌های مختلف طیف سنجی (IR, UV-Vis و NMR) شناسایی شدند و ساختار آن‌ها با پراش پرتو X تعیین شدند. همچنین فعالیت کاتالیستی پلیمر کوئوردیناسیونی $[V^VO(OCH_3)(OHCH_3(L^3)Ag(NO_3)]_\infty$ [2] برای اکسایش آلکن، آلkan و هیدرو کربن‌های آروماتیک با استفاده از H_2O_2 به عنوان اکسنده در این تحقیق بررسی شد.

کلید واژه: کمپلکس اکسو وانادیم؛ پلیمر کوئوردیناسیونی؛ باز شیف؛ فعالیت کاتالیستی.

فهرست مطالب

صفحه	فصل اول-مقدمه
۱۲	۱-۱ مشخصات وانادیم
۱۲	۱-۲ جنبه‌های زیست شناختی وانادیم
۱۴	۱-۳ لیگاند باز شیف
۱۶	۱-۴ کمپلکس‌های باز شیف
۱۸	۱-۵ پلیمرهای باز شیف
	۱-۶ کمپلکس‌های وانادیم
۱۹	۱-۶-۱ کمپلکس‌های وانادیم(II)
۲۰	۱-۶-۲ کمپلکس‌های وانادیم(III)
۲۲	۱-۶-۳ کمپلکس‌های وانادیم(IV)
۲۲	۱-۶-۳-۱ کمپلکس‌های اکسو وانادیم(V)
۲۴	۱-۶-۳-۲ کمپلکس‌های بیس(استیل استوناتو) اکسو وانادیم(VI)
۲۵	۱-۶-۳-۳ کمپلکس‌های ۸-کوانینولینولاتو وانادیم(VII)
۲۵	۱-۶-۳-۴ کمپلکس‌های وانادوسن
۲۶	۱-۶-۳-۵ اکسی فسفات‌های وانادیم(V)

۲۷	۱-۳-۶ کمپلکس‌های وانادیل
۲۸	۱-۶-۴ کمپلکس‌های وانادیم(V)
۳۰	۱-۴-۶ کمپلکس‌های مونو پر اکسوی وانادیم(V)
۳۱	۱-۴-۶-۲ کمپلکس‌های مونو اکسوی وانادیم(V)
۳۳	۱-۷ پلیمرهای کوئوردیناسیونی
۴۴	۱-۸ هدف پایان نامه

فصل دوم-بخش تجربی

۴۶	۲-۱ لوازم و دستگاهها
۴۶	۲-۲ مواد شیمیایی
	۲-۳ سنتز لیگاندها
	۲-۳-۱ سنتز لیگاند ۲-هیدروکسی-بنزوئیک اسید
۴۷	۲-۳-۴-آمینو-۲-کلرو-بنزوئیل)-هیدرازید(H_3L^I)
	۲-۳-۲ سنتز لیگاند ($N''N'-N''E,N,N'E,N'$)
۵۳	۴-۱-فنیلن بیس(متا-۱-ایل-۱-ایلیدن) دی ایزو نیکوتینو هیدرازید(H_2L^2)
	۲-۳-۳ سنتز لیگاند ($E-N'$)
۵۴	۲-هیدروکسی بنزیلیدن) ایزو نیکوتینو هیدرازید(H_2L^3)

۴-۲ سنتز کمپلکس‌ها

۵۴	(۱) $[V^{VI}O_2(L^1)]$ ۱-۴-۲ سنتز کمپلکس
۵۴	(۲) $[V^V O(OCH_3)(OHCH_3(L^3)Ag(NO_3)]_\infty$ ۲-۴-۲ سنتز کمپلکس
۵۵	(۳) $[V^V O_2(L^3)]$ ۳-۴-۲ سنتز کمپلکس
۵۵	(۴) $[V^V O_2(L^4)] H_2O$ ۴-۴-۲ سنتز کمپلکس
۵۵	(۵) $[(V^{IV}O)_2 \mu-O (L^4)_2]$ ۵-۴-۲ سنتز کمپلکس
۵۶	(۶) $[V^{III}(L^3)(acac)(H_2O)]$ ۶-۴-۲ سنتز کمپلکس
۵۶	۵-۲ تعیین غلظت پتابسیم پرمنگنات
۵۷	۶-۲ تعیین غلظت آب اکسیژنه٪.۳۰

فصل سوم- نتایج و بحث

۱-۳ بررسی و تفسیر نتایج سنتز لیگاندها
۱-۱-۳ تهیه و شناسایی لیگاند ۲-هیدروکسی-بنزوئیک اسید
۶۰ (۴-آمینو-۲-کلرو-بنزوئیل)-هیدرازید (H_3L^I-N')
۱-۲-۳ بررسی خواص طیفی لیگاند ۲-هیدروکسی-بنزوئیک اسید
۶۱ (۴-آمینو-۲-کلرو-بنزوئیل)-هیدرازید (H_3L^I-N')
۱-۳-۳ تهیه و شناسایی لیگاند $-N'',N'-(N''E,N',N''E,N')$

۷۰	<p>۱-۴- فنیلن بیس(متا-۱-ایل-۱-ایلیدن) دی ایزو نیکوتینو هیدرازید(H_2L^2)</p> <p>-$N'',N'-(N''E,N',N''E,N')$ بررسی خواص طیفی لیگاند</p>
۷۱	<p>۱-۴- فنیلن بیس(متا-۱-ایل-۱-ایلیدن) دی ایزو نیکوتینو هیدرازید(H_2L^2)</p> <p>-$N'-(E)$ تهیه و شناسایی لیگاند</p>
۷۵	<p>(۲-هیدروکسی بنزیلیدن) ایزو نیکوتینو هیدرازید(H_2L^3)</p> <p>-$N'-(E)$ بررسی خواص طیفی لیگاند</p>
۷۶	<p>(۲-هیدروکسی بنزیلیدن) ایزو نیکوتینو هیدرازید(H_2L^3)</p> <p>۲- بررسی و تفسیر نتایج حاصل از سنتز کمپلکس‌ها</p>
۸۲	<p>(۱-۲-۳) تهیه و شناسایی کمپلکس $[V^VI O_2(L^I)]$</p>
۸۳	<p>(۱-۲-۳) بررسی خواص طیفی کمپلکس $[V^VI O_2(L^I)]$</p>
۸۷	<p>(۳) $V^V(OCH_3)(OHCH_3(L^3)Ag(NO_3)]_\infty$ تهیه و شناسایی پلیمر</p>
۹۰	<p>(۳) $V^V(OCH_3)(OHCH_3(L^3)Ag(NO_3)]_\infty$ بررسی خواص طیفی کمپلکس</p>
۹۲	<p>(۳) $[V^V O(OCH_3)(OHCH_3(L^3)Ag(NO_3)]_\infty$ بررسی فعالیت کاتالیستی پلیمر</p>
۹۷	<p>(۳) $[V^VI O_2(L^3)]$ تهیه و شناسایی کمپلکس</p>
۹۹	<p>(۳) $[V^VI O_2(L^3)]$ بررسی خواص طیفی کمپلکس</p>

- ۱۰۴ ۸-۲-۳ تهیه و شناسایی کمپلکس $(\text{V}^{\text{V}}\text{O}_2(\text{L}^4)) \text{H}_2\text{O}$
- ۱۰۶ ۹-۲-۳ بررسی خواص طیفی کمپلکس $(\text{V}^{\text{V}}\text{O}_2(\text{L}^4)) \text{H}_2\text{O}$
- ۱۰۹ ۱۰-۲-۳ تهیه و شناسایی کمپلکس $(\text{V}^{\text{IV}}\text{O})_2 \mu\text{-}\text{O} (\text{L}^4)_2$
- ۱۱۲ ۱۱-۲-۳ بررسی خواص طیفی کمپلکس $(\text{V}^{\text{IV}}\text{O})_2 \mu\text{-}\text{O} (\text{L}^4)_2$
- ۱۱۴ ۱۲-۲-۳ تهیه و شناسایی کمپلکس $(\text{V}^{\text{III}}(\text{L}^3)(\text{acac})\text{H}_2\text{O})$
- ۱۱۷ ۱۳-۲-۳ بررسی خواص طیفی کمپلکس $(\text{V}^{\text{III}}(\text{L}^3)(\text{acac})\text{H}_2\text{O})$
- ۱۲۱ ۳-۳ نتیجه‌گیری کلی

فصل چهارم- منابع و مراجع

- ۱۲۲ منابع و مراجع

فصل اول

مقدمه

جدول علایم اختصاری

نام ترکیب	ساختار	فرمول شیمیایی	علامت اختصاری
-۴-آمینو-۲-کلرو- بنزوئیک اسید(۲)-N'-هیدروکسی-بنزوئیل)- هیدرازید		$C_{14}H_{12}ClN_3O_3$	H_3L^1
-(N', N''E, N', N''E) -فینیلن -بیس(متا-۱-ایل-۱-ایزو(ایلیدن)) دی ایزو نیکوتینو هیدرازید		$C_{20}H_{16}N_6O_2$	H_2L^2
ایزونیکوتینیک اسید(۲)- هیدروکسی-بنزیلیدن)- هیدرازید		$C_{13}H_{11}N_3O_2$	H_2L^3
ایزو نیکوتینیک اسید(۱-متیل-۳-اکسو بوتیلیدن)-هیدرازید		$C_{11}H_{13}N_3O_2$	H_2L^4

۱-۱ مشخصات وانادیم

وانادیم عنصر شیمیایی با عدد اتمی ۲۳ و وزن اتمی $50/9415$ است^[۱]. وانادیم در حالت‌های اکسایشی مختلف از 3^- تا 5^+ وجود دارد^[۲]. وانادیم فلزی است که با توجه به حالت‌های اکسایشی مختلفی که دارد، رنگ‌های متنوعی را از خود نشان می‌دهد. زمانی که وانادیم برای اولین بار توسط دل ریو^۱ در سال ۱۸۰۳ کشف شد، آنرا به خاطر تنوع رنگ‌ها پان کروم^۲ نامید. در سال ۱۸۳۱ شیمیدان سوئدی، سف استروم^۳ دوباره وانادیم را کشف کرد و آنرا به خاطر نووس^۴ اسکاندیناوی وانادیس^۵ نامید^[۸].

۲-۱ جنبه‌های زیست شناختی وانادیم

وانادیم در سلول‌های گیاهی و جانوری در غلظت‌های کم nM $10-20$ وجود دارد و در طبیعت نسبتاً فراوان است(حدود 0.02%). گیاهان معمولاً مقدار نسبتاً کم وانادیم را دارند، میانگین آن $1 ppm$ است که بیشتر این مقدار در ریشه‌ها و برگ‌های گیاهان ذخیره شده است. تنها استثنایاً خزه‌ها و قارچ‌ها هستند. در جانوران استخوان‌ها، کلیه‌ها، جگر و طحال مقدار بالای وانادیم را شامل می‌شوند. کمترین مقدار وانادیم در مغز یافت شده است. مثلاً آمانیتا موسکاریا^۶ که مقدار وانادیم موجود در آن از $100 ppm$ تجاوز می‌کند و ترکیب وانادیم موجود در آن آماوادین^۷ نامیده می‌شود^[۴]. دو گروه از آنزیمهای وانادیم، وانادیم نیتروژنаз و هالوپراکسیدازهای وابسته به وانادات در طبیعت یافت شده‌اند. ساختار و خواص آن‌ها باعث افزایش تحقیقات در مورد ترکیبات الگوی وانادیم در دهه‌ی اخیر شده

¹ *Del Rio*

² *Panchromium*

³ *Sefström*

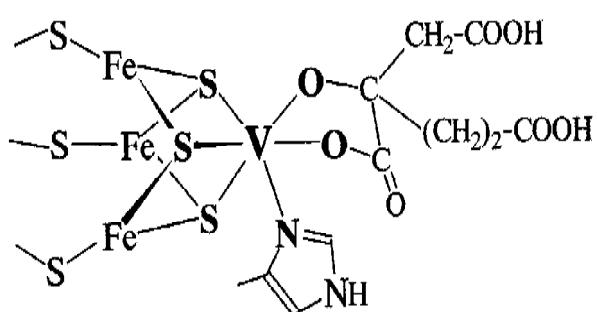
⁴ *Venus*

⁵ *Vanadis*

⁶ *Amanita muscaria*

⁷ *Amavadine*

است. در وانادیم نیتروژنаз، وانادیم بخش جدایی ناپذیر کلاستر آهن-سولفور است [۵]. در هالو پراکسیدازها که اکسایش دو الکترونی هالیدها را کاتالیز می‌کنند، وانادیم در حالت اکسایش $+5$ است [۶]. شکل ۱-۱ وانادیم نیتروژنаз موجود در آزوتوباکتر^۸(باکتری ثبیت کننده نیتروژن) را نشان می‌دهد. وانادیم مرکزی به وسیله‌ی سه S^{2-} با سه مرکز آهن ارتباط دارد و همچنین به نیتروژن ایمیدازول هیستیدین^۹ و به گروه‌های کربوکسیلات و آلکوکسی کوئوردینه شده است [۸].

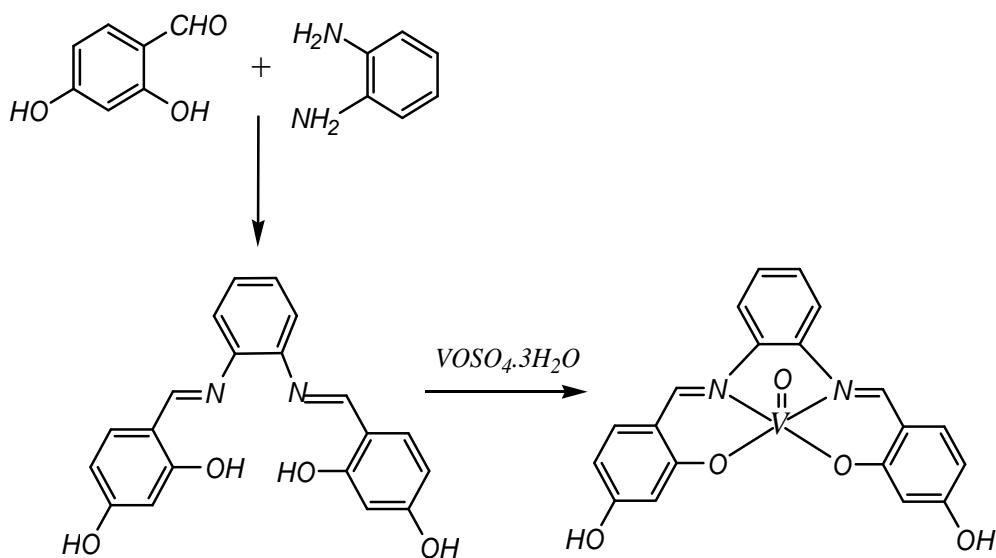
شکل ۱-۱ محیط وانادیم در وانادیم نیتروژنаз بر اساس داده‌های XAS

کاهش میزان وانادیم در خون انسان باعث تصلب شریان، زخم معده و مشکلات کبدی می‌شود [۴]. بیماران دیابتی نیاز به دریافت انسولین از طریق تزریق‌های زیر پوستی دارند تا مقدار بالای گلوکز خون آن‌ها را به مقدار نرمال کاهش دهد [۳]. علاوه بر این ثابت شده است که ترکیبات وانادیم دارای خواص تقلیدی^{۱۰} انسولین هستند. مزیت استفاده از کمپلکس‌های وانادیم به عنوان داروهای دیابتی این است که نیاز به تزریق‌های روزانه‌ی انسولین را برای بیماران دیابتی حذف کرده است [۹]. یک کمپلکس جدید وانادیل که بالابرندۀ انسولین است، $[N,N'-\text{بیس}(\text{۴-هیدروکسی سالیسیلیدن})-\text{O}-\text{فنیلن-دی آمین}]$ اکسو وانادیم(IV)(BPOV) سنتز شده است و فعالیت تقلیدی انسولین آن نیز بررسی شده است. شکل ۲-۱ روش سنتز کمپلکس BPOV را نشان می‌دهد [۱۰].

⁸ *Azotobacter*

⁹ *Histidine*

¹⁰ *Mimetic*

شکل ۲-۱ روش سنتز کمپلکس(BPOV)

۱-۳ لیگاند باز شیف^{۱۱}

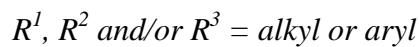
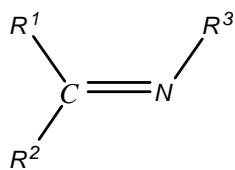
باز شیف که توسط هوگو شیف^{۱۲} مشخص شد[۱۱]، از واکنش بین آمین نوع اول و آلدهید یا کتون در شرایط ویژه تشکیل می‌شود. از نظر ساختاری یک باز شیف که مانند ایمین^{۱۳} یا آزمتین^{۱۴} است در شکل ۱-۳ نشان داده شده است[۱۲]. بازهای شیف از مهمترین ترکیبات آلی هستند که تقریباً به طور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرند. آن‌ها به عنوان رنگدانه و رنگینه، کاتالیست، حد واسط در سنتزهای آلی و پایدارکننده‌های پلیمر استفاده می‌شوند[۱۳]. بازهای شیف همچنین گستره‌ی از فعالیت‌های زیستی شامل فعالیت‌های ضد قارچی، ضد میکروبی، ضد مalaria، ضد التهاب، ضد ویروسی و خواص تببری را نشان می‌دهند[۱۴، ۱۳].

¹¹ Schiff base

¹² Hugo Schiff

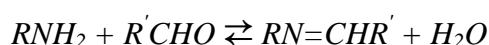
¹³ imine

¹⁴ azomethine

شکل ۱-۳ ساختار کلی باز شیف

واکنش بازی سنتزی بین آمین آروماتیک و آلدهید به صورت واکنش برگشت‌پذیر زیر نشان داده شده است [۱۵].

کتون‌ها نیز مانند آلدهیدها قادر به تشکیل لیگاندهای باز شیف هستند. اگرچه لیگاندهای باز شیف با کتون‌ها با سهولت کمتری از آلدهیدها تشکیل می‌شوند [۱۶]. تهیه‌ی اولین ایمین‌ها در سال ۱۸۶۴ توسط شیف گزارش شد. پس از آن روش‌های گوناگون برای سنتز ایمین‌ها بیان شده است [۱۷]. سنتز سنتی که به وسیله‌ی شیف گزارش شد، شامل تراکم ترکیبات کربونیل‌دار با یک آمین در تقطیر هم-جوش^{۱۵} است [۱۸]. سپس برای حذف کامل آب تشکیل شده در سنتز، از غربال‌های مولکولی استفاده کردند [۱۹]. در ۱۹۹۰ روش در محیط^{۱۶} برای حذف آب ابداع شد که از حللاهای آبگیری کننده مانند تترا متیل اورتو سیلیکات یا تری متیل اورتو فرمات استفاده می‌کردند [۲۰، ۲۱]. در ۲۰۰۴ چاکرابورتی^{۱۷} و همکارانش نشان دادند که بازده این روش‌ها به استفاده از ترکیبات کربونیل با الکترون دوستی بالا و آمین‌های شدیداً هسته دوست بستگی دارد. آن‌ها استفاده از موادی که به عنوان

¹⁵ Azeotropic

¹⁶ in situ

¹⁷ Chakraborti

اسیدهای لوئیس^{۱۸} یا اسیدهای لوری-برونستد^{۱۹} برای فعال‌سازی گروه کربونیل آلدهیدها عمل می-
کنند و کاتالیست هسته دوستی که به آمین‌ها حمله می‌کنند و سیستم آب‌گیری برای حذف آب به
عنوان مرحله‌ی آخر را، پیشنهاد کردند [۲۲] H_2SO_4 , HCl , $MgSO_4$, $NaHCO_3$, $TiCl_4$, $ZnCl_2$, ...
مثال‌هایی از اسیدهای لوئیس یا لوری-برونستد استفاده شده برای سنتز بازهای شیف
هستند [۲۳, ۲۴, ۲۵, ۲۶, ۲۷, ۲۸].

۴-۱ کمپلکس‌های باز شیف

لیگاندهای باز شیف به آسانی سنتز می‌شوند و تقریباً با تمام یون‌های فلزی کمپلکس تشکیل می-
دهند. کمپلکس‌های باز شیف فعالیت کاتالیستی بسیار خوب در واکنش‌های مختلف در دمای بالای
 $100^{\circ}C$ و در حضور رطوبت نشان می‌دهند [۱۶]. بسپارش^{۲۰} اولفین‌ها به علت فعالیت کاتالیستی
کمپلکس‌های باز شیف در سنتز پلی اتیلن‌های خطی و شاخه دار [۲۹] افزایش یافته
است [۳۰, ۳۱, ۳۲, ۳۳, ۳۴]. لیگاندهای باز شیف از طریق زوج الکترون‌های تنها نیتروژن در پیوند با
یون‌های فلزی شرکت می‌کنند. کمپلکس‌های باز شیف یون‌های فلز واسطه نقش مهمی در واکنش-
های گوناگون، برای افزایش بازده و گزینش‌پذیری محصول ایفا می‌کنند [۱۶]. مثلاً استخلاف روی
حلقه‌ی آروماتیک می‌تواند خواص فضایی و الکترونی کمپلکس‌های حاصل را تغییر دهد. تعداد زیادی
از کمپلکس‌های باز شیف، کاربردهای کاتالیستی بسیار مهم شامل اپوکسایش نامتقارن [۳۵, ۳۶, ۳۷]
اکسایش سولفیدها [۳۸, ۳۹, ۴۰] و انواع مختلف پلیمری شدن را نشان می-
دهند [۴۱, ۴۲, ۴۳]. کمپلکس‌های فلزی باز شیف کایرال، در تبدیل‌های آلی فضا گرینی^{۲۱} را نشان می-
دهند و به همین دلیل سنتز کمپلکس‌های کایرال یک زمینه‌ی مهم در شیمی کوئوردیناسیونی شده

¹⁸ Lewis

¹⁹ Brønsted-Lowry

²⁰ Polymerization

²¹ Stereoselectivity

است [۱۶]. کمپلکس‌های باز شیف یون‌های فلز واسطه کاتالیست‌های مؤثر در واکنش‌های همگن و نیز در واکنش‌های ناهمگن هستند و فعالیت این کمپلکس‌ها با انواع لیگاندها، محل‌های کوئور دیناسیونی و یون‌های فلزی تغییر می‌کند. واکنش‌های پلیمری شدن با کاتالیست‌های مختلفی انجام می‌شود. شرایط زیر برای استفاده‌ی مؤثر از کاتالیست‌ها در پلیمری شدن مونومرهای متفاوت به کار می‌رود:

- .I. کاتالیست باید توانایی زیادی در جای‌گیری^{۲۲} اولفین‌ها داشته باشد.
- .II. کاتالیست باید دو موقعیت سیس، برای پلیمری شدن داشته باشد.
- .III. کاتالیست باید در شرایط متداول برای پلیمری شدن نسبتاً پایدار باشد [۱۶].

کمپلکس‌های فلز واسطه با لیگاندهای باز شیف به علت ساختارهای جدید آن‌ها و کاربردهای بالقوه در زمینه‌های گوناکون به طور گسترده مورد بررسی قرار گرفته‌اند [۴۴]. در میان آن‌ها کمپلکس‌های باز شیف از نوع سالن^{۲۳} موضوع جدید در پژوهش‌های اخیر است [۴۵]. لیگاندهای باز شیف که از تراکم سالیسیل آلدید^{۲۴} و مشتقات آن با آمین‌های نوع اول مختلف تهیه می‌شوند ممکن است به عنوان لیگاندهای دهنده‌ی O و N دو دندانه [۴۶] و لیگاندهای دهنده‌ی O و O و N سه دندانه [۴۷] و هم‌چنین به عنوان ساختارهای مونومر، دیمر و کمپلکس‌های یک بعدی، دو بعدی و سه بعدی عمل کنند [۴۹، ۴۸]. پیش زمینه استفاده از چنین کمپلکس‌های فلزی نوید دهنده‌ی فعالیت آن‌ها به عنوان آهنرباهای تک مولکولی^{۲۵} (*SMMs*) [۵۰]، به عنوان ردیاب‌های نور تابی [۵۱]^{۲۶} و به عنوان کاتالیست برای واکنش‌های گسستن مخصوص *RNA* و *DNA* است [۵۲، ۵۳]. علاوه بر این کمپلکس‌های باز شیف به عنوان بازدارنده در سلول‌های سرطان پروستات و سلول‌های تومور [۵۴] مورد تحقیق قرار گرفته‌اند.

²² *Insertion*

²³ *Salen*

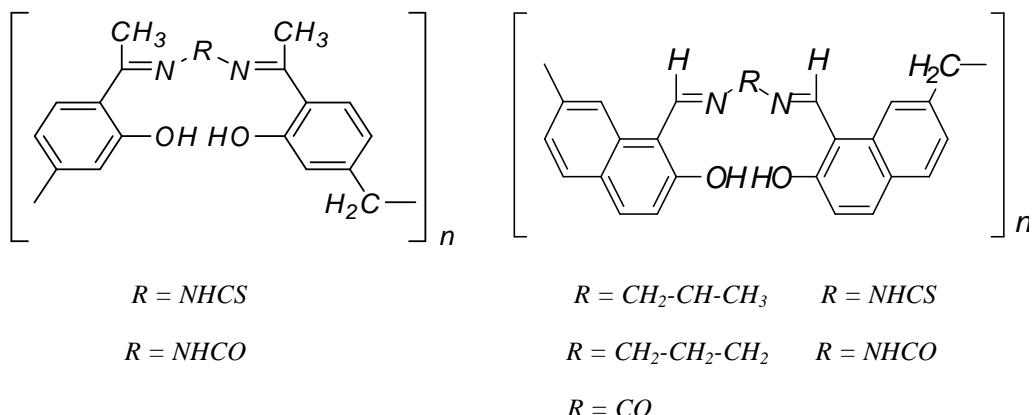
²⁴ *Salicylaldehyde*

²⁵ *Single-molecule magnets*

²⁶ *luminescent probes*

۵-۱ پلیمرهای باز شیف

پلیمرهایی با پیوندهای $-C=C-$ و $-C=N-$ مزدوج در زنجیر اصلی به علت اهمیت آن‌ها در جنبه‌های مختلف، توجه محققان را جلب کرده‌اند^[۶۴, ۶۳, ۶۲, ۶۱, ۶۰, ۵۹, ۵۸, ۵۷, ۵۶, ۵۵]. از میان پلیمرها، پلیمرهای باز شیف جالب توجه هستند و به وسیله‌ی بسپارش تراکمی^{۲۷} دی‌آمین‌ها با ترکیبات گوناگون دی‌کربونیل تهیه می‌شوند^[۶۵, ۶۷, ۶۶, ۶۸]. انواع پلیمرهای باز شیف سنتز و به وسیله‌ی تکنیک‌های طیف‌بینی مشخص شده‌اند^[۶۰, ۷۰]. آن‌ها مانند پلی‌آمیدها، از نظر گرمایی پایدارند و به عنوان فاز ساکن جامد برای کروماتوگرافی گازی استفاده می‌شوند. این پلیمرها به عنوان لیگاندهای زنجیری مفید هستند^[۷۱]. بعضی از این پلیمرها به دلیل خواص نیمه رسانایی‌شان مورد توجه هستند^[۷۲]. همچنین جریان گرانروی محلول رقیق پلیمرها نیز بررسی شده است. شکل ۴-۱ هفت پلیمر باز شیف به وسیله‌ی واکنش ترکیبات دی‌کتون MHA^{28} ^{۲۸} و دی‌آلدهید MHN^{29} ^{۲۹} با دی‌آمین‌های مختلف را نشان می‌دهد^[۷۳].

شکل ۴-۱ فرمول بعضی از پلیمرهای باز شیف

²⁷ *polycondensation*

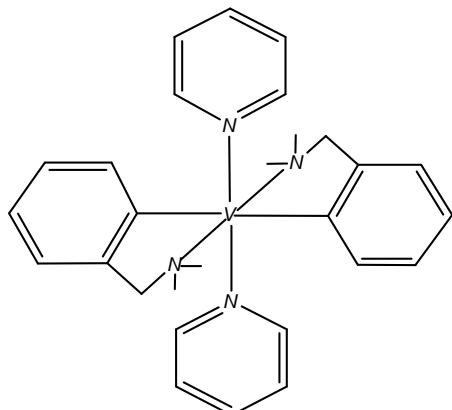
²⁸ *5,5'-methylenebis(2-hydroxyacetophenone)*

²⁹ *6,6'-methylenebis(2-hydroxynaphthaldehyde)*

۶-۱ کمپلکس‌های وانادیم

۱-۶-۱ کمپلکس‌های وانادیم(II)

یک روش مناسب برای سنتز کمپلکس‌های وانادیم(II) هشت وجهی پراسپین^{۳۰}، $trans-[L_4VCl_2]$ ، شامل واکنش‌های شکستن پل $[V_2(\mu-Cl)_3(thf)_6]_2[Zn_2Cl_6]$ ، $thf = tetrahydrofuran$ با لیگاندهای دهنده‌ی نیتروژن مانند^{۳۱} N,N,N',N' -تترا متیل اتیلن دی‌آمین^{۳۲}، پیرولیدین^{۳۳} و پیریدین^{۳۴} است. این کمپلکس‌ها سپس برای تهیه‌ی کمپلکسی مانند کمپلکس تک‌پار^{۳۴} استفاده می‌شود $[Mz = o-C_6H_4CH_2N(CH_3)_2]$. شکل ۱-۵ ساختار این کمپلکس را نشان می‌دهد [۷۴].

شکل ۱-۵ ساختار کمپلکس تک‌پار $trans-[Vpy_2(Mz)_2]$

³⁰ *high-spin*

³¹ *N,N,N',N'-tetramethylethylenediamine*

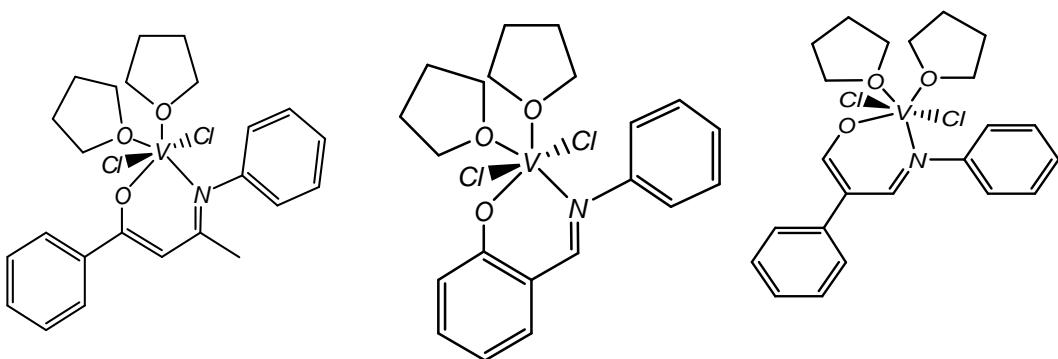
³² *Pyrrolidine*

³³ *Pyridine*

³⁴ *Monomeric*

۱-۶-۲ کمپلکس‌های وانادیم(III)

کوپلیمری^{۳۵} شدن اتیلن با کمپلکس‌های وانادیم(III) دارای لیگاندهای دودندانه $[N,O]$ انجام شده است. شکل ۱-۶ ساختار سه کمپلکس وانادیم(III) را نشان می‌دهد [۷۵].

شکل ۱-۶ ساختار کمپلکس‌های وانادیم(III) [۷۵]

همزمان با پیدایش سیستم‌های بیس(ایمینو)پیریدیل آهن یا کبالت، مطالعات کمی در مورد رفتار کمپلکس‌های وانادیم(III) مشابه انجام شده است. در واقع {۱-۲،۶-بیس[۱-(۲،۶-دی‌ایزو پروپیل فنیل ایمینو)-اتیل}پیریدین وانادیم(III)^{۳۶}] از نظر ساختاری و طیف‌بینی مشخص شده است و پیش ماده‌ی^{۳۷} کاتالیست فعال برای پلیمری شدن اتیلن بعد از فعال‌سازی با متیل آلموکسان^{۳۷} است. شکل ۱-۶ ساختار این کمپلکس را نشان می‌دهد [۷۶].

³⁵ Copolymerization

³⁶ Precursor

³⁷ Methylalumoxane